

Sveriges Bygguniversitet

Startskottet har gått för Sveriges Bygguniversitet – ett samarbete mellan Chalmers, KTH, Lunds Tekniska högskola (LTH) och Luleå tekniska universitet (LTU). De fyra universiteten kraftsamlar inom byggteknisk forskning och utbildning. En väl förankrad verksamhet hos byggsektorn och finansierarna ska säkerställa relevans, utveckling och internationell konkurrenskraft.

	Chalmers	KTH	LTH	LTU
Byggkonstruktion	FO	FO	FO	FO
Byggprocess och förvaltning	FO	FO	FO	FO
Byggnadens tekniska funktion	FO	FO	FO	FO
Geoteknologi	FO	FO	FO	FO
Vatten och miljö	FO	FO	FO	FO
Väg- och trafikteknik		FO	FO	

Bakgrunden till projektet är den utvärdering av svensk byggforskning som Formas gjorde 2003. Byggforskningen fick bli kritik för att inte vara tillräckligt lyhörd för byggbranschens behov. Dessutom underströk utvärderarna vikten av att svensk byggforskning konkurrerade internationellt.

Resan började redan 2003

Formas utredning blev starten på en ganska lång resa som fortsatte med en workshop arrangerad av SBUF:s forskningsutskott i slutet av 2003. På denna workshop deltog förutom forskningsutskottets ledamöter och ledande befattningshavare i några av de största svenska byggföretagen även prefekterna vid väg- och vattenbyggnadsinstitutionerna (eller motsvarande

vid de fyra tekniska högskolorna i Göteborg, Lund, Stockholm och Luleå. Workshopen ledde till ett SBUF-finansierat projekt med syfte att kartlägga de resurser för byggforskning som finns i Sverige och lämna förslag om bättre samverkan och ett bättre utnyttjande av tillgängliga resurser. Projektet redovisades i en rapport och presenterades även på en högskolekonferens på Arlanda hösten 2004 som delfinansierades av Formas. Den arbetsgrupp som bildades i samband med det första SBUF-projektet fortsatte att jobba med denna fråga över ytterligare två SBUF-projekt och två högskolekonferenser innan man i slutet av 2007 presenterade en ny rapport som bland annat innehöll ett förslag på en handlingsplan för byggforskning i samverkan.

Stöd från rektorer och forskningsfinansiärer

Rapporten *handlingsplan för Byggforskning i samverkan* väckte ganska stor och även positiv uppmärksamhet, inte bara hos byggforskarna själva, utan även hos högskoleledningarna, forskningsfinansiärerna och inom byggsektorn i stort. En ny konferens genomfördes på Arlanda våren 2008 där företrädare för byggbranschen, forskningsfinansiärer och byggforskningen träffades och gav arbetsgruppen i uppdrag att konkretisera handlingsplanen ytterligare till ett underlag för bildandet av en samarbetsorganisation – Sveriges Bygguniversitet. Därefter följde ett intensivt arbete med fortsatt utveckling av handlingsplanen, undertecknande av avsiktsförklaringar bland byggforskarna, dialoger med forskningsfinansiärer och högskoleledningar som slutligen kulminerade i ett möte i november 2008 där projektet *Bildande av Sveriges Bygguniversitet* presenterades och där rektorerna för Chalmers, KTH, LTH och LTU, generaldirektörerna för Formas och Vinnova samt SBUF:s VD skrev på en avsiktsförklaring där de deklarerar att de står bakom och stödjer detta projekt.

Take off om två år

Nu står vi här, med ett projekt där vi har två år på oss att bilda och göra Sveriges Bygguniversitet flygfärdigt. Arbetet leds av en styrgrupp med representanter för de fyra berörda högskolorna, forskningsfinansiärer

terna Vinnova, Formas och SBUF samt tre representanter för byggsektorn. Det verkliga jobbet utförs emellertid av en ledningsgrupp där temaledarna finns representerade tillsammans med koordinatören för hela projektet.

Det grundläggande syftet med samarbetsprojektet är att skapa en starkare forskningsbas inom den svenska samhällsbyggnadssektorn och skapa en högkvalitativ grundutbildning. Detta är såvitt vi vet en unik högskolesatsning i sitt slag. I ett litet land som Sverige, och inom en begränsad sektor som byggområdet, så kan det vara svårt för universitet och högskolor att enskilt konkurrera internationellt. Därför krävs nationell kraftsamling och samarbete. Berörda högskolor satsar personella och ekonomiska resurser i projektet och Sveriges Bygguniversitet har glädjande nog också fått finansiellt stöd av Vinnova, Formas och SBUF.

Höjd och stärkt kvalitet

Detta virtuella universitet är ett utmärkt sätt att demonstrera respektive högskolas och universitetets kompetensområden och undvika

överlappningar inom forskningen. Satsningen möjliggör också ett gemensamt uppträdande inom EUs forskningsprogram. Sveriges Bygguniversitet ska också aktivt verka för en profilering och samordning av forsknings- och utbildningsverksamheter som är knutna till utbildning av civilingenjörer eller motsvarande vid Chalmers, KTH, LTH och LTU. Bygguniversitet kommer inte bara att medverka till att höja kvaliteten på svensk byggforskning. Ambitionen är också att stärka kvaliteten på grundutbildningen. Ett önskemål som också stämmer väl överens med näringslivets önskemål.

De teman som Sveriges Bygguniversitet kommer att arbeta med är följande:

- Byggkonstruktion
- Byggprocess och förvaltning
- Byggnadens tekniska funktion
- Geoteknologi
- Vatten och miljö
- Väg- och trafikteknik

Nu eller aldrig

Styrgruppens bedömning är att läget de kommande åren är särskilt gynnsamt för att åstadkomma en

Sture Blomgren,
ordförande
för projektets
styrgrupp

Ove Lagerqvist,
civilingenjör SVR,
Lu87,
koordinator
för projektet

samordning ur ett helhetsperspektiv för den forsknings- och utbildningsverksamhet som berör dessa områden. Detta gynnsamma läge beror på stora pensionsavgångar och en omställning till Bologna-modellen under en nära förestående framtid. Under Bygguniversitetets första verksamhetsår ligger fokus på utveckling av en långsiktig gemensam forskningsstrategi för samhällsbyggnadssektorn. Ambitionen är också att underlätta generationsskiftet bland forskningsledarna samt att kartlägga existerande utbildningsprogram och identifiera behov och möjligheter till samordning. Vi planerar också att fortsätta den påbörjade traditionen och arrangera en årlig högskolekonferens inom samhällsbyggnadsområdet. 2009 blir Chalmers värd för konferensen, som hålls 12-13 november.

Ett sätt att tackla utmaningarna

Projektet Sveriges Bygguniversitet är vårt sätt att tackla de utmaningar som de byggrelaterade ämnena inom det svenska universitets- och högskolesystemet står inför. Det gäller att stärka kompetensen och via samverkan och koncentration adressera problemet med underkritiska forskargrupper. Samverkan och profilering i grundutbildningen kommer också på sikt att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft.

Deltagare vid presentationen av projektet Bildande av Sveriges Bygguniversitet på Formas 3 november 2008.

Läs mer på Internet

Mer information om projektet *Bildande av Sveriges Bygguniversitet*, inklusive handlingsplan, projektorganisation och tidigare rapporter, kan hittas på www.sverigesbygguniversitet.se.

Författarens e-post

ove@sverigesbygguniversitet.se
sture@sverigesbygguniversitet.se